

Alegat 58.

Sprawozdanie

komisyi kultury krajowej w przedmiocie uznania szkoły rolniczej
w Czernichowie za zakład krajowy.

Uchwałą z dnia 12 września b. r. przekazany został komisyi kultury krajowej wniosek o uznanie szkoły rolniczej w Czernichowie za zakład krajowy. Sprawozdanie Wydziału krajowego w tym przedmiocie zawiera naprzód historyczny pogląd na powstanie tej szkoły, jej stopniowy rozwój w ciągu lat ośmnastu pod zarządem Komitetu towarzystwa gospodarczo-rolniczego krakowskiego, następnie opis obecnego stanu zakładu i należących do niego majątności, w końcu zaś motywa uzasadniające wniosek o przyjęcie szkoły na rzecz kraju — słowem objęte tam są wszelkie szczegóły jakie sprawozdanie obejmować winno.

Komisya nie widzi powodu powtarzania tych wszystkich szczegółów w niniejszém sprawozdaniu, a zgadzając się zupełnie z wnioskiem Wydziału krajowego, nie pozostaje jej nic, jak podać wysokiej Izbie wniosek ten w całości do przyjęcia, z dodatkiem jedynie rezolucyi zawierającej postanowienie przejściowe. Mianowicie komisya jest zdania, że rychło (o ile być może jeszcze w roku bieżącym) przejście szkoły pod zarząd Wydziału krajowego byłoby pożądaném. Budżet zaś na rok 1879 w obecnej sesyi uchwalić się mający, nie może obejmować etatu szkoły, z powodu, że niewiadomo, jakie zmiany zajść mogą w jej organizacyi, komisya więc wyraża przekonanie, że aż do roku 1880 Wydział krajowy utrzymywać będzie szkołę w tym samym stanie i tymi samymi funduszami, jakimi dotąd utrzymywana była.

Komisya kultury krajowej wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm zgadza się na uznanie szkoły rolniczej w Czernichowie, za zakład krajowy pod warunkami niżej określonymi i upoważnia Wydział krajowy do zawarcia w myśl tych warunków umowy

z Komitetem c. k. Towarzystwa gospodarczo-rolniczego w Krakowie, jeżeli c. k. ministerstwo rolnictwa udzieli szkole coroczną dotację w kwocie 5.000 złr. w. a. niemniej nadzwyczajną zapomogę jednorazową w kwocie 12.000 złr. w. a.

Warunki wyżej wzmiankowane są następujące:

1. C. k. Towarzystwo gospodarczo-rolnicze w Krakowie, oddaje krajowi na własność folwark swój w Czernichowie wraz z całym inwentarzem żywym i martwym, niemniej inwentarzem tamtejszej szkoły rolniczej, jej księgozbiorem, muzeami i innymi zbiorami.
2. Kraj przejmuje na siebie wszelkie długi hipoteczne ciężące obecnie na majątności czernichowskiej a nadto dług towarzystwa w kwocie 5.000 złr. w. a. powstały wskutek zaciągnięcia bezprocentowej pożyczki z funduszu na postawienie korpusu ochotników galicyjskich. Również przejmuje kraj na siebie wszelkie obowiązki, jakiegoby spadły kiedykolwiek na towarzystwo z tytułu dotychczasowego posiadania folwarku czernichowskiego i szkoły rolniczej w Czernichowie.
3. Kraj obowiązuje się utrzymywać w Czernichowie średnią szkołę rolniczą jako zakład krajowy z językiem wykładowym polskim pod bezpośrednim nadzorem kuratory złożonej z trzech członków, mianowicie z delegata c. k. Rządu, delegata Wydziału krajowego i delegata c. k. Towarzystwa gospodarczo-rolniczego w Krakowie a pod nadzorem zwierzchniczym Wydziału krajowego królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem księstwem krakowskiem.
4. Kraj obowiązuje się wszystkie dochody z majątności, którą otrzymuje na własność od c. k. Towarzystwa gospodarczo-rolniczego w Krakowie, obracać na rzecz szkoły rolniczej w Czernichowie.
5. Kraj obowiązuje się tym, z teraźniejszych nauczycieli szkoły rolniczej w Czernichowie, którzy przjdą na etat krajowy, policzyć dotychczasowe lata służby przy szkole powyższej do emerytury; tym zaś, którzyby po objęciu szkoły w zarząd kraju posady swe utracili, udzielić jednorazowe wynagrodzenie, którego wysokość oznaczy Wydział krajowy w porozumieniu z komitetem c. k. Towarzystwa gospodarczo-rolniczego w Krakowie.
6. Jeżeliby zakład naukowy w Czernichowie przestał być zakładem krajowym, lub przestał być szkołą rolniczą, albo jeżeliby język polski przestał być jedynym językiem wykładowym w tejże szkole, wreszcie, jeżeliby Wydział krajowy z jakiegobądź powodów przestał sprawować nadzór zwierzchniczy nad tą szkołą, natenczas wraca szkoła napowrót do Towarzystwa gospodarczo-rolniczego a Towarzystwo odzyskuje własność z wszystkich przedmiotów, wyliczonych w ustępie pierwszym, bez obowiązku zwrotu wkładów przez kraj poczynionych.
7. C. k. Towarzystwo gospodarczo-rolnicze w Krakowie może wrazie rozwiązania się, wszystkie prawa, przyznane mu niniejszą uchwałą, przelać na третią osobę.

Lwów dnia 21 września 1878.

J. Czartoryski
przewodniczący.

Szumańczowski
sprawozdawca.

Rezolucya.

Wydział krajowy obejmuje szkołę rolniczą w Czernichowie na rzecz kraju i utrzymywać ją będzie aż do 1go stycznia 1880 roku w tym samym stanie i tymi samymi funduszami, jakimi dotąd utrzymywana była.

